

УДК 631.16:336.717.1

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Халатур Світлана Миколаївна, доцент кафедри фінансів, halatur@i.ua.

Олійник Євгенія Сергіївна, студентка 4-го курсу спеціальності фінанси і кредит,

oleynikevgeniya20@gmail.com

Дніпропетровський державний аграрний університет

Грошові кошти, що надходять у підприємство, підлягають обов'язковому зберіганню на рахунках в банках, за виключенням залишку готівки в касі і сум виручки, які можуть витратитися на місці в порядку, встановленому банком.

Безготівкові грошові надходження підприємств відіграють значну роль у процесі кругообігу коштів, відшкодовуючи авансовані у виробництво вкладення, формуючи доходи і грошові фонди, створюючи економічні умови для нового циклу виробництва і реалізації продукції, удосконалення і розширення власного виробництва.

Розрахунки підприємств і організацій між собою, а також з органами фінансово-кредитної системи здійснюються, переважно, без участі грошей у формі готівки, тобто у безготівковому порядку. Безготівкові розрахунки – це грошові розрахунки, які здійснюються за допомогою записів на рахунках в банках, коли кошти списуються з рахунка платника і переказуються на рахунок одержувача.

Оптимізація сфери готівкового обігу та підвищення ефективності здійснення готівкових операцій має важливе значення для досягнення фінансової стабілізації національної економіки. У ринковій економіці сфера готівково-грошового обігу є обмеженою. Тому у нинішніх кризових умовах вирішального значення набувають заходи, спрямовані на скорочення готівкового обігу, а також встановлення належного контролю за веденням операцій з готівкою.

Від правильної організації грошових розрахунків у цілому залежить оперативність їх здійснення, а відтак і фінансовий стан суб'єктів господарювання.

Оскільки безготівкові розрахунки мають вирішальне значення у здійсненні народногосподарського обороту, необхідний контроль за станом роз-

рахунків, законністю проведення грошових операцій, правильним оформленням розрахункових документів та вчасністю їх проходження.

Організація безготівкових розрахунків повинна відповідати наступним вимогам, а саме:

- 1) забезпечувати своєчасність платежу за реалізовані товари і послуги;
- 2) створювати умови для взаємного контролю платників і одержувачів коштів за дотриманням розрахункової та договірної дисципліни, а також для банківського контролю;
- 3) не допускати позапланового перерозподілу коштів у процесі розрахунків;
- 4) сприяти зближенню моментів отримання та оплати товарно-матеріальних цінностей [3].

У сучасних умовах досить чітко проявились основні проблеми подальшого розвитку системи безготівкових розрахунків у народному господарстві України, серед них:

- оптимізація форм і способів безготівкових розрахунків, їх організації; вибір найраціональніших у певних економічних умовах форм розрахунків, які давали б найбільший ефект; проблема оптимізації в широкому розумінні зачіпає всі складові системи безготівкових розрахунків;
- інтенсифікація і прискорення розрахунків; чим швидше обертаються платежі, тим більше можливостей для одержання вищих доходів і прибутків; зекономлені в результаті прискорення розрахунків кошти можуть додатково спрямовуватись у сферу виробництва;
- підвищення самостійності господарських суб'єктів за умови досконалої організації і здійснення безготівкових розрахунків у господарському обороті; грошова відповідальність підприємств за недоодержання коштів після відправлення товарів чи надання послуг вимагає, щоб ці підприємства мали право вільно діяти в сфері без готівкового обігу;
- постійний пошук нових механізмів організації безготівкових розрахунків, які б дозволяли на економічній основі подолати кризові явища і процеси в грошовій сфері [2].

Система безготівкових розрахунків має бути найтіснішим чином пов'язана з реальним товарним оборотом. Тільки за такої умови забезпечуватиметься безперебійний кругообігу коштів господарських суб'єктів і як результат розвиватиметься та якісно вдосконалюватиметься виробництво.

Отже, безготівкові розрахунки мають вагоме значення у грошовому обігу країни. Кількість грошей повинна бути достатньою для нормального ходу кругообігу продуктів і доходів. Як надлишок, так і нестача грошових коштів створюють значні проблеми й ускладнення для здійснення грошового обороту.

Література

1. Гарасим П. М., Кізіма А. Я., Хомин П. Я. Фінансовий облік і звітність на підприємствах різних галузей: Навчальний посібник / За ред. Хомина П. Я. – Тернопіль: Астон, 2000. – 288 с.
  2. Лайко П. Т., Ляшенко Ю. Г. Фінанси АПК: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів – К.: Діло, 2000. – 225 с.
  3. Огійчук М. Ф. та ін. Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: Підручник / За ред. проф. М. Ф. Огійчука - К.: Аграрна освіта, 2001. – 605 с.
-